

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

Aquest número, 10 céntims de pesseta per tot Espanya
Fora d' Espanya fixarán lo preu los CORRESPONSALS.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj,
núm. 20, botiga, BARCELONA

PREU DE SUSCRICIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pes-
setas 1'50.—Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

LOS NOSTRES REYS (per M. MOLINÉ.)

Aquests son los únichs que tot lo que portan es veritat.

ACTUALITATS POLITICAS.

Per cassar los vots dels mansos, se para la gran ratera y lo demés son romansos.

¿Qué ha fet la Junta del Cens? No re: esperá una resposta... ¡La resposta aquí la tens!

Y ab pitos, crits y guixots,
me li donan es puellots.
Tras una lutxa infernal
s' alsa 'l dret electoral.
En Sagasta es aplaudit
perque fa 'l que havia dit
L' endemà li arman uns llasos
y 'l pobre home va de nassos.
Don Antón, ab molt sahero,
puja a dalt del candelero
Fa ministres á en Fabié,
en Tetuán y en Berangé.
S' alsa un xibarrí espantós
en contra 'ls conservadós.
En Cánovas va á Bilbao
y 'l xiulan lo més salao
En cambi en Sagasta 's veu
aciamat per tot arréu.
En Peral y 'l submari
comensan á dar que di.
Tot son ensaigs, probaturas
y molts gastos de pinturas.
Quan surt una esclétxa, 's tapa
fenthi doná un' altra capa.
Las probas regularment
solen anar malament

A pesar de tot lo qual,
en Peral se fa i-mort il.
Y 'l bon poble de Madrid
l' eleva hasta l' infinit.
Se nombra una comissió
qu' examini la invenció
Lo dictamen de la Junta
fa acabá 'l Peral .. en punta.
Y declara formalment
que 'l harco es car y dolent...
Lo cólera dona audiencia
en las hortas de Valencia.
Deixa bastant aclarits
deu ó vint pobles petits.
Al últim, mitj sofocat,
desapareix d' amagat.
A Zaragoza 'ls católichs
arman uns concerts diabólichs.
Los valents nocedalistas
insultan als pidalistas
Aquests contestan igual
als amichs de 'n Nocedal.
Y 's tanca 'l famós congrés
cfezat pels baladrés
Un día de sopte ¡paf!
sonan tiros á Calaf.

Es que 'n Campos hi está fent
exercicis de valent.
Quan las maniobras s' acaban
molta gent fins las alaban.
Y don Arseni 's retira
cubert de llorers... de fra.
En Práxedes se desmanda
y 's posa á fer propaganda.
Pero al bó de la funció,
fa mutis de tras-cantó.
Don Cristino y en Sardeal
fan un pastel colossal.
Creman al govern incéns
dintre la Junta del cens.
Arriban las eleccions
y ha tot arréu hi ha rahóns.
Lo govern, molt diligent,
disol las Corts de repent.
Y aquí teniu resumida
d' aquest any la trista vida.
Lo Noranta s' ha acabat ..
¡que Déu l' haja perdonat!

C. GUMÁ.

obra está escrita per un liberal, se refereix á un episodi de la guerra dels set anys, y vostés, los carlins, no 'n surten massa ben parats. Ja li he dit que l' autor es liberal.
—Y quí es l' autor?
—En Pitarra.
—Ja n' hi sentit parlar de aquest Pissarra... A veure, á veure, expliquim l' argument.

En Fontova veje 'l cel obert. Li aná contant punt per punt l' argument de las *Joyas de la Roser*, creyent que li produhria un efecte deplorable. Recalca sobre las barbaritats que l' autor atribueix als carlins, y res: en Savalls las escoltava sense inmutarse lo més mínim. Arribá al punt culminant del drama
—Una partida carlista té prós á un jove .. demanan una suma pel seu rescate... Si no vé la suma dintre de tal temps han amenassat ab fusellarlo..
Al dir aixó creya en Fontova qu' en Savalls s' irritaria y renunciaria al drama y á la representació. Sí, prou. En Savalls, ab tota la calma, digué:
—Home ¿sab que aixó mateix que 'm conta m' está passant á mi ab l' hereu Fulano de tal. de Roda? .. Los diners del rescate no venen y ja fa tres días que hauria hagut de ferli un cap nou... sols que jo soch massa bó... Vaja dihent.
En Fontova, gracias á ser tan bon actor, pogué disimular l' impresió que li causava aquell cafe que aquell día estava de filis. Terminá 'l relat del argument y hagué de renunciar á la darrera esperansa. No hi havia remey possible: de grat ó per forza havían de posarse aquella nit *Las joyas de la Roser*
Se 'n torná á l' hostel, sopá ab quatre esgarrapadas y 's dirigí al teatro. Allá 's troba ab un gros envolum de roba de pagés: triá las prendas que li feyan més al cas, s' enfarinó la cara y 'ls cabells, se pintá las arrugas ab un tap de suro fumat, y cridá al apuntador, demanantli l' exemplar de l' obra.
Lo geperut corria per las taulas nerviós, esblamehit, més mort que viu.
—Ja veurá, Sr. Fontova—deya—¿qué volía que fés?
—M' has ben posat al mitj del fanch. Precisament acudir-se't *Las Joyas de la Roser* .. una obra que diu tant mal dels carlins.
—¡Batua 'l ret de la Sila!... ¡Y t' rahó!...—exclamava 'l geperut tornantse de mil colors.

Y en Fontova en tant recorria rápidamente l' exemplar, llapis en má, tratant los passatjes més pecaminosos.
—Apuntador—deya—sobre tot cuydado... Tot lo que trobi tatxat ho suprimeix, no ho diu, s' ho empassa .. Miri que sino 'ls carlins son capassos de péndres-ho com una burla y de donarnos un disgust.
—Perdi cuydado, Sr. Fontova, perdi cuydado...
Y 'l teatro s' anava omplint.

Quan s' alsá 'l teló, era ja molt avansada la nit y 'l local estava atapahit de carlinada. No 's veyan més que boinas y uniformes. A n' en Savalls li havían guarnit una tarima ab una tauleta rodona al damunt, de manera que s' aixecava sobre 'l nivell dels demés. Un detall: durant la representació ningú s' atrevia á aplaudir, sino després qu' en Savalls comensava. Semblava talment que al farotxe cabecilla l' haguessen nombrat per un instant *gefe de alabarderos*.
Y quina angunia passá 'l pobre Fontova, durant tot lo curs de la representació! Estava que li venia una suor, quan l' altra se n' hi anava. ¿Sabem per qué? Perque á pesar de las supressions fetas ab tant zel, los actors, qu' eran aficionats y sabían lo paper de memoria, una vegada presa l' esbransida 'l deyan á tall de carretilla, sense pararse ab l' apuntador ni res.
Y cosa extranya! Los carlins inmóvils sempre. Desde la escena queyan sobre la seva cara las més grans picardias á tall de plantofadas, y ells no s' inmutavan poch ni molt.
—Una de dos—exclamava en Fontova quan contava l' aventura—ó aquella gent no comprenían lo sentit de las paraulas, ó tant mateix tenían la cara ben groixuda.
La funció terminá felisment. En Fontova al fi respirava com si s' hagués tret un gran pés de sobre.
Mentres s' estava despullant, entrá al seu quarto aquell oficial mateix que havia anat á buscarlo y li doná las gracias en nom del general. Al mateix temps y fent ademán d' encaixar ab ell, apenas en Fontova li allargá la má, tractá de deixarli un grapat de pessetas.
—Y ara?—digué en Fontova—Diguí al general que si hi treballat ha sigut per ferli un obsequi; may per obtenir la més mínima ganancia.
Y 's negá resoltament á admetre aquella suma.

L' actor després de aixó y havent lograt sortirse tan bé de aquella serie de compromisos, ansava tornarse'n á Barcelona lo més prompte. Estava al hostel fent la maleta, l' endemà al matí, quan en Savalls torná á enviar á buscarlo.
—¡Adiós!—pensá ell.—A veure ara ab quín ciri trencat tornaré á sortirte.
Lo cabecilla no volia pas gran cosa. Després de manifestarli que la comedia feta per ell li havia agradat extraordinariament, li feu saber que desitjava que 'ls acompanyés. Figürinse la cara que posaria en Fontova al sentirli expressar aquest desitj.
—Vinguise'n ab nosaltres—li deya.—De tant en tant veurá com nos piquém las crestas ab los cipayos... Es molt divertit... Y després á casi tots los pobles ahont aném á raure hi ha teatro... Vosté farà la comedia... Se li pagarà bé...
—Av, ay, ay... pensava en Fontova no sabent cóm desempallegarse de 'n Savalls, impossibilitat de complaure'l y temerós de irritarlo. Per últim se li acudí dirli que á Barcelona l' estavan esperant, que l' endemà mateix havia d' estrenarse una obra, que si ell no hi fos, l' estreno hauria de aplassarse, perdent la empresa una suma considerable, per lo qual fins seria fácil que se li demanessen danys y perjudicis, tant més quan ell havia donat paraula de ser allí...
—Ah, si ha donat paraula, cumpléxila—digué en Savalls.—La paraula avans que tot.
Y donantli uns quants copets carinyosos á la espatlla, 'l despedí dibentli:
—Lo día qu' entrarém á Barcelona ja cal que 's prepari... Aquell día vull funció.
—D. Francisco—digué 'l comediant—ja ho sab: aquell día 's vessa tot.
—Vaja, vaja... M' hi alegrat molt de conéixel. Que tingui un felis viatge.
—Igualment, D. Francisco: guardis de pendre mal y disposi.
Y en Fontova, en quan se veje al hostel, llogá una tartana y á tota pressa enfilá la carretera de Vich, respirant á plé pulmó com la rata indefensa que logra escapulirse de las unglas del gat, després de que aquest ha estat jugant ab ella llarga estona.

J. ROCA Y ROCA.

¿VIDA NOVA?

DASSFIANTSE amunt y avall del seu quarto ab passos acompassats com si midés los metros que té la habitació, en Romero Robledo fa 'l balans del any que acaba de transcorre.

—¡Paco!—'s diu ell mateix, després de passejarse llarga estona: —¡Paco, aixó no fila prou dret! T'has volgut passar mestre en l'art de la cuqueria... y has fet un pa com unas hostias.

Estás desacreditat, completament desacreditat: al teu establiment no hi vé ningú; se sab ja que sols hi vens articles falsificats, ab pesos curts y midas que no arriban a la talla. Lo públich s'ha escamat y se 't mira la botiga de lluny, com qui 's mira un burro que tira guitzas...

Me resignaré á eclipsarme, com un polítich de quinta fila que 's retira a la vida privada perque li negan un empleo y va á acabar la seva existencia en lo reduhit kiosco d' una portería?

Nó: jo he nascut pera brillar y moure soroll: quan no puga fer altra cosa, 'm plantaré á artiller ó ingressaré en qualsevol orquesta pera tocar lo bombo...

Torna á passejar ab més agitación que avants, y repentament s'atura.

—Ja sé—exclama—ja sé la causa de la méva desgracia. Espanya té rahó, ho reconech. Soch massa variable, mudo ab massa rapidés de principis y de procediments... La norma de la existencia, ha de ser la consecuencia... Té, sense pensarho, hi fet no sé quants versos. Ja ho tindré present: en últim recurs, me dedicaré á fer de poeta... no més per fastidiar en Cánovas.

Però no divaguem... ¿Ahont era? ¡Ah! A la consecuencia... Es dir... hi era; no hi era, perque jo de consequent no n'he sigut may en ma vida. Parlava de la consecuencia, com una de las condicions que necessito adquirir pera refer una mica 'l méu credit...

Nada, no m'hi penso més. Ja tinch plan.

Dono la llicencia absoluta als meus soldats, y que se la campin com pugan. Al fi y al cap tots son xicots aixerits, y molt será que no trobin una colocació lucrativa. Si m'han de creure á mi, que 's fassin toreros.

Després rompo todas las meas relaciones ab en Martos, ab en López Domínguez, ab l' Alonso Martínez, ab en Sagasta... ab tothom...

¡Alto! Ab tothom, nó: ab en Cánovas no convé renyirhi. Diuementé passat me va prometre ab tota solemnitat ferme president de las próximas Corts. Diuementé... pero ¡ara hi caych! No era 'l dia dels innocents diuementé? ¡Yayal... ¿Vols t'hi jugar que 'm va armar una innocentada?...

¡Vet aquí perqué mentras m'ho estava dihent va semblarme que reya per sota 'l nas... ¡Ay lo grandíssim...! Ja me la pagaré aquesta. Ara mateix vaig á buscar en Martos, en Sardoal, en... pero ¡si he quedat en que tinch de renyirhi!...

Res, lo dicho: no 'm feré ab ningú, ni ab en Cánovas... ¡Que vaji á ferlas á n' en Pidal aquestas bromas!...

Al últim me vaig convencent d' una cosa: lo més perentoriament indispensable ara com ara, es esborrar tot lo méu passat y comensar foch nou.

¡Any noranta hu, preparat per veure reresas extraordinarias! En Romero, 'l bellugadís Romero va á transformar-se en un altre home... moralment. Lo fisich no se 'l pot cambiar ningú, sobre tot quan se tenen certas dents... ¡Adéu, vida passada! ¡Salut, vida nova!

Desde aquest moment, faig lo fermissim propósit de tenir formalitat...

¿Formalitat?... ¡aquesta sí qu' es bona!

Ara 'm trobo ab que encare no sé formalitat qué vol dir... Y l' home 's posa á meditar, assentat davant de la taula y ab lo cap entre las mans.

Desde dijous que reflexiona... y avuy encare está preguntantse lo mateix:

—¿Qué vol dir formalitat?... ¿qué vol dir?...—

FANTASTICH.

A LA REPÚBLICA.

EN L' ANIVERSARI DEL 3 de janer. (SONET.)

L' estreny contra son pit á sa estimada l' enamorat, la vol més qu' á sa vida, y quan, per la dissort la veu ferida, per sempre més d'ú l' ánima endolada.

Aixís en esta fetxa senyalada estalla 'l cor en nou dolor sens mida, y més te vol, y ab més afany te crida República perduda y no olvidada.

Va profanar ta blanca vestidura lo més vulgar soldat, y presurosa vares abandonar la terra impura.

Mes, com tots te volém, dolça amorosa, tú tornarás per nostre vot portada á fer digne la patria profanada.

E. VILARET.

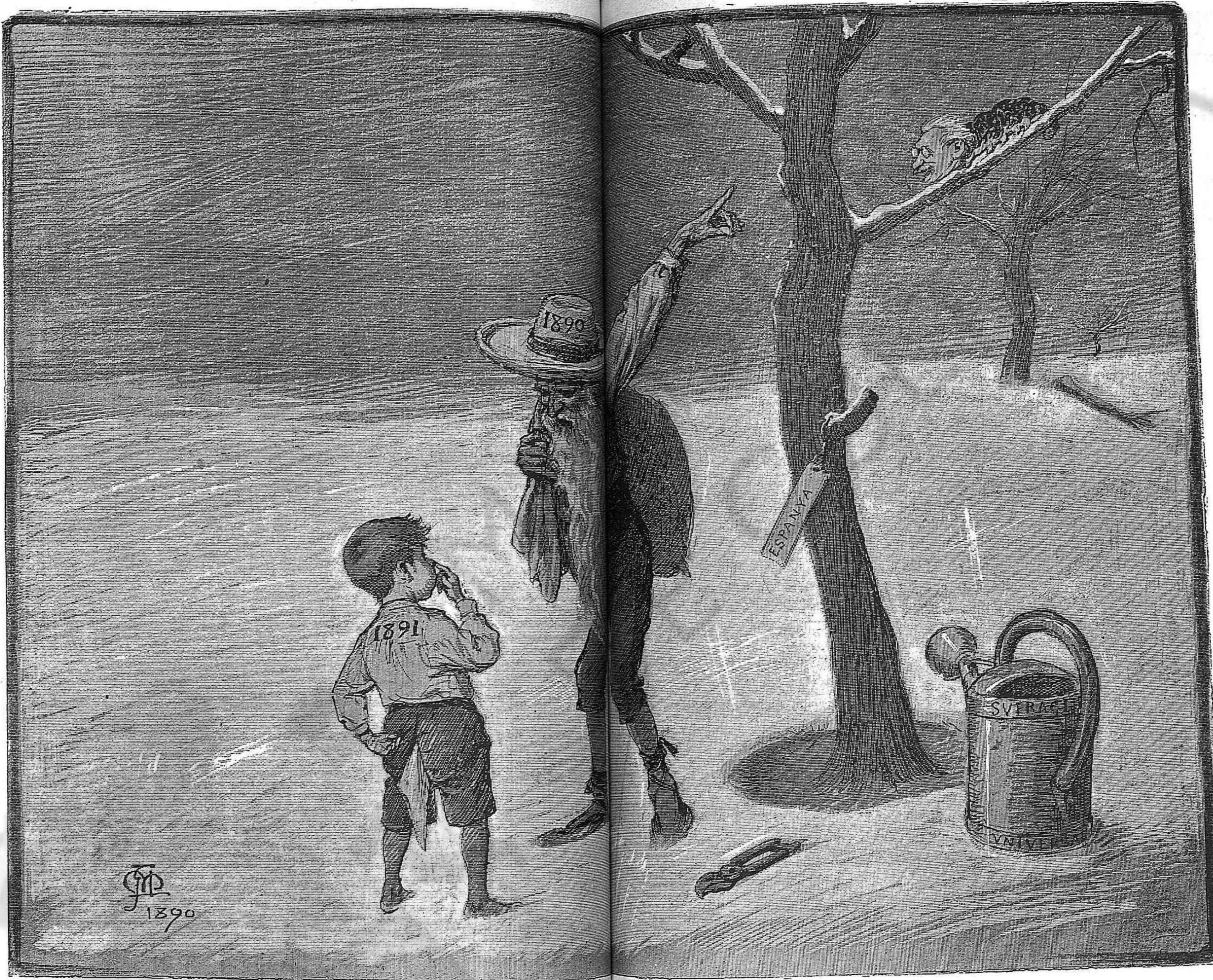
TOCHS D' ANY NOU.

DVANTS que tot, LA CAMPANA DE GRACIA desija á sos estimats lectors que l' any 1891 lo comensin bé y 'l terminin ab tota felicitat.

Aquí davant tenim arreglerats los 360 y tants dias que 'l componen. Que tots sigan agradables per vostés.

Y que n' hi trobin un més satisfactori que 'ls demés: 'l de la cayguda dels conservadors.

LA HERENCIA ANY (per APELES MESTRES.)

—Aquí 't deixo l' arbre, noy; s' que donga fruyt, tréune la cuca.

Y un altre més satisfactori que aquest: 'l del restabliment de la República.

Avuy fá disset anys, dia per dia, que sigueren atropelladas traidorament las instituciones republicanas que 'l país s' havia donat, en tis de sa libérrima soberanía.

Lo que havian fet los electors, va desferho la xarrasca de un general rampellut seguit de un pilot de pretoriáns borratxos.

Aquells soldats que la República armava pera combatir 'l carlisme, van ferlos servir pera destruir la República.

Han passat disset anys; pero no ha pogut passar lo recort de aquella traició alevosa.

Republicans: la patria espera 'l dia de la justicia.

Un dialech propi de aquests dias:

—Vina aquí, Enriquet, vina aquí... ¿qué 't durán los reys, filllet méu?

L' Enriquet:

—No 'm durán res... ¿Que 's pensa que no ho sé que tot aixó dels reys es una enganyifa?

Y després diran que las criaturas no progressan.

En Sagasta, succeheixi lo que succeheixi, no vol deixar de ser monárquich.

Quan li convé jura y perjura que avants que tot es liberal y hasta democrata.

Peró la llibertat s' anima, la democracia s' enardeix... ¡y adios liberalisme! ¡adiós esperit democrátich de 'n Sagasta!...

Aquest any dihen que posará las botas al balcó.

Vol veure qu' es lo que 'ls reys li posan.

Los reys es molt probable que li juguin una mala treta.

De bonas á primeras se n' hi endurán lo calsat y per tot regalo li deixarán un paperet que portará escritas las següents paraulas:

«¡Qui ho havia de dir que un home que tenia fama d' espavilat com tú, se deixés pendre las botas!»

A Fransa més que á Espanya, á primers d' any, hi ha la costum d' enviar targeta.

L' aixó es veritat, ja sabem lo que 'ns toca á la majoria dels espanyols.

La majoria dels espanyols hem passat lo dia de cap-d' any, dihent pestes dels conservadors.

«A Madame la République française: salut et fraternité.»

Hi ha una tradició que suposa que lo que 's fá 'l dia de cap-d' any se repeteix indefectiblement durant lo curs de l' anyada.

Si aixó es veritat, ja sabem lo que 'ns toca á la majoria dels espanyols.

La majoria dels espanyols hem passat lo dia de cap-d' any, dihent pestes dels conservadors.

L' adoració dels reys, tal com la descriu lo Nou Testament, no es més que un símbol.

L' infant Jesús, nascut pobrement entre pallas, es l' imatge del poble, la personificació de lo més interessant que té la societat, desde 'l moment qu' es ell la societat tota entera.

Los reys de Orient que acudiren á adorarlo son la representació dels poders històrics, que no tenen més remey que inclinarse davant dels poders que naixen y que desde que venen al mon ja 'ls son superiors, per la seva mateixa naturalesa.

Se coneix que 'ls que van escriure lo Nou Testament ja republicanejavan.

Los periódichs de Madrid me donan fet, en forma de anunci del licor Puri, l' últim toch d' any nou.

L' anunci diu aixís textualment:

«Para los reyes: ¡PUM!»

Fassan una cosa. Béguinne una copeta á la salut de la futura República.

P. DEL O.

1891.

Un cap-y-cúa.

Si aquest any no guanyém, no guanyarem may.

Fundantme en lo valor de las xifras del any que comensem, per més que se 'm tildi de supersticios ó maníatich, tinch mitjas esperansas de que 'ns la passarém d' alló més bé. No sempre hem de ser pessimistas.

Demostració:

Si sumém los quatre números del any, trobarem un total de 19.

Somats l' hu y 'l nou fan 10.

Un y zero fa 1.

Ara, multiplicantlos per la suma total dels mateixos, ó més clar, 1891 X 19 = 35929.

Sumadas las xifras d' aqueix producte, fan 28.

Y sumats lo dos y 'l vuit, tornan á fer 10, aixís com un y zero torñan á fer 1.

De manera que, en últim resultat, queda 'l número 1 sempre.

En consecuencia, á més d' esser aquest any un cap-y-cúa l' uns, tenim qu' es un any de 1.ª ó siga, un any del hu.

En las reglas de restar y dividir, no surt lo compte.

'S véu que al any no li convé disminuir.

Las reglas del progrès son sumar y multiplicar.

Y 's coneix que l' any 1891 no vol seguir cap més regla.

La demostració no pot ser més matemática.

¡Visca, donchs, l' any 1891!!

J. BARBANY.

AL NORANTA HU.

Com ara vens á la vida, y no tens seny, ni cabells, ni nas, ni gens d' experiencia, vull donarte alguns consells.

En primer lloch, averigua vida del any passat y ves de seguí un sistema completament oposat.

No vulgas que 'ls canovistas governin més la nació, y dígals que ha arribat l' hora de dar l' adéu al turro.

Procura que la persona que arribi á ser concejal, visqui sense fer visitas al rebost municipal.

Quan 'ns cridin á las urnas vigila, vigila bé, y evita que ningú hi tiri ca retadas de papé.

Clava llenya á aquests polítichs informals y trapalons, que van mudant de bandera com nosaltres de mitjons.

Persegueix als que 'ns estafan, als que 'ns portan á mort als que donan pá de menos y als que tiran aygua al vi.

Tapa la boca á en Romero, tréunos en Martos del mon y dona lo que á tu 't sembli al general del lloró.

Fes que la Tabacalera vengui tabaco vritat, en lloch dels actuals cigarros de suro mal disfressat.

Suprimeix constums y cédulas y posat á suprimir, suprimeix també altres cosas que casi no 's poden dir.

Avisa als que van á América, si la emigració retronj, que per ferse tips de gana no tenen d' anar tan lluny.

Fés que 'l nostre poble tingui lo clatell ben esquilat, demostrantli las ventatias que 'ns dona la llibertat.

Digali que no s' escolti als malvats ó trapassés que burxan per apartarlo de las vias del progrès.

Explica bé fes comprendre la importancia capital que entrava la reconquista del sufragi universal.

Demostra que ab aquesta arma lo poble diu l' últim mot, perque d' una sotragada pot ferse dueny de tot.

Any noranta hu espavilat, lo camí está ensabonat, y tenim ganas de córrerl ab molta velocitat.

Los embrassos que 'ns rodejan dalt y baix, á tort y á dret, ja 'ns apuran la paciència y volém aviat fer net.

Tú, qu' ets jove, pots donarnos una 'mpenia ab lo teu bras, arrollant tots los obstacles que 's presentan... ¡Ho farás?

¡Ja ho veurém! Si acás m' escoltas y probas que m' has comprés, serás un avi digníssim del próxim noranta tres.

C. GUIA.

POLÍTICH MENDICANT.

¡Pobre D. Cristino! Qui li havia de dir que cap a sas vellesas, aniria a demanar un districte per amor de Déu.

LOS REYS.

A están a punt d' arribar.
¡Pobra gent! Deuben fer pena pèl camí, carregats ab aquella colecció de bultos...

A mí ja 'm sembla que 'ls veig.
Los tres van a caball; lo rey negre al mitj pera evitar que 'ls dos blancs se barallin. ¡Son tan freqüents las qüestions entre 'ls reys vehins... si son reys blancs!...

A continuació segueixen los criats, traigant los fardos y caixas dels regalos.

Son uns bultos que fan por. Las ninas hi son a mils. las cunyas y carrets a milions. los soldats... ¡oh! l' aritmética no t'è prou numeros pera expressar la cantitat de soldats que portan.

Los criats de la comitiva prou procuran que 'ls fardos y paquets no sufreixin averia y arribin sencers al seu destino. La carga es molt grossa, lo camí dolent y 'ls criats comensan ja a estar aburrits. De tant en tant ¡plam! una caixa va per terra.

—¿Qué ha caygut?—diu lo rey negre, girantse sobressaltat, al sentir lo soroll.

—Lo fardo de las escopetas.

—¡Cullfulo desseguida!... ¿que s' ha esbotzat, potser?

—Sí, senyor; una mica...

—Arrepleguéu totas las escopetas, donchs... ¡Sobre tot las armas!... Es lo que t'è més salida.

Al cap de poch rato, un' altra ensopçada. Los reys tornan a sentir l' estrépit d' un bulto que rodola per la carretera.

—¿Qué 'us ha caygut ara?—pregunta un dels tres monarcas

—La gran caixa dels lletets...

—¡Oh! ¡Ls lletets! Miréu que no n' haja saltat cap. Son los objectes més buscats y 'ls que 'ns donan més reputació, després de las armas.

Ab aquestas peripecias, la caravana oriental va fent lo camí y acostantse a las ciutats civilisadas.

Antiguament, quan los Reys venían, diu que durant tot lo viatge estavan rihent, contant quèntos, fent broma y recordant incidents dels anys passats...

Ara venen serios y taciturnos, lo mateix que si anessin a un enterro y no haguessin hereditat res del difunt.

Casi h'è en tota la travessia no desplegan la boca, com no siga per remediari una mica 'ls desastres de las caixas que de tant en tant cauhen.

Y si comensan alguna conversa, acaba tan melancòlicament, que no sembla sino que mudan de casa perque no poden pagar lo lloguer.

Lo tema es sempre 'l mateix.

—¿Cóm te sembla que anirá aquest any aixó, Gaspar?

—¡Qué sab un hom. Melcior! Se 'm figura que d' uns quants anys ensá, aném de capa caida.

—¡Y tal!—salta en Baltasar, plorant ó poch menos.—com més va, més exigent se torna la humanitat. Avants ab res se contentavan. Una mica de turró, quatre confits, una banderota... qualsevol tontería bastava pera deixar a la gent satisfeta. Ara... si no 'ls deu la vostra propia corona, sembla que no 'ls donéu res.

—¿Contam'ho a mí!—respon en Gaspar.—l' any passat una noya va tirarme una nina per la cara, declarant que presents tan mesquins y tan carquinyolis... aixis mateix ho va dir, que presents tan carquinyolis no 'ls acceptava de ningú.

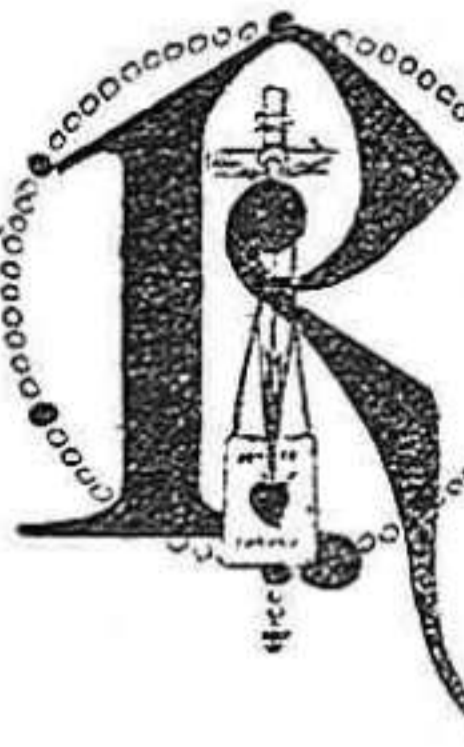
—La culpa es nostra!—murmura en Melcior.—perque 'ls acostumavam tan malament. No donguessim res, ja estariam llestos.

¡Pobres Reys! ¡Y tan llestos com estarian!

Lo dia que deixin de donar, tothom los hi gira la espatlla.

Tothom: hasta las criaturas que posan la sabata al balcó.

A MARCH.

ENDIM un tribut de dol al eminent actor Lleó Fontova. LA CAMPANA DE GRACIA, amant de las glorias catalanas, s' associá dilluns a la manifestació de dol que Barcelona entera dedica al més estimat de sos artistas de teatro. Fontova era més que un actor; era la personificació més cabal y més ben dotada del teatro catalá. Los infintis personatjes ab qu' ell va enriqueir-lo, ja no 'ls tornarem a veure. Es impossible trobar un altre artista que sápigat donarlos la vida qu' ell los hi prestava.

Ab Fontova no ha mort un actor: ha mort l' actor únich.

En lo folletí del present número trobará descrit lo lector un dels episodis més curiosos de la seva vida artística, de qual veritat responém.

Lo dia del enterro eran molts los admiradors del artista, als quals las llágrimas los humitejavan los ulls.

Un d' ells va dir:

—Es la primera vegada que aquest célebre actor cómich, que tant nos havia fet riure, 'ns fa plorar.

Ja está fet lo pastel d' any nou.

En Cánovas s' entén ab en Romero, assegurantse que en las próximas eleccions D. Paco formarà part de la candidatura oficial que votarán los burots de Madrid.

¡Qué s' hi farà!... Havia de ser y ha sigut.

Deu los cria y ells s' ajuntan.

Ara s'ols falta que al ajuntarse, 'l pais los separi a cops d' escombra.

Perque no sé si ho saben.

Las eleccions a Madrid van mal dadas pèls conservadors, y com l' home que s' ofega es capás de agafarse a un clau ruhent, en Romero Robledo, que no 's para may en barras, está treballant com un desesperat a fi de lograr la llibertat del famós matutero Pep dels ous.

—Es un dels homes que 'm convé més tenirlo al costat en la gran batalla electoral—diu fent prodigis d' eloqüencia.—¡La llibertat de Pepe el huevero, y la victoria es nostra!

¡Quin escándol!

Los conservadors son aixis.

No 'n tenen prou ab l' ajuda dels burots; necessitan l' auxili dels burots y dels matuteros.

A aixó ha vingut a parar aquell prestigi y aquell respecte de las antigas classes conservadoras, que deyan que 'ls liberals eran una colla de perduts.

¡Tot s' ha perdut, fins la vergonya!

Hem llegit ab molta complacencia lo manifest que, dirigit a sos companys de treball, firma un numerós núcleo de obrers, entre 'ls quals hi veyém lo nom de algunas personas molt conegudas y apreciadas dintre de la classe.

Lo manifest t'è per objecte donar a conèixer la formació

de un nou partit que adopta 'l titol de *Partit del socialisme oportunista*.

¡Ben vingut siga a la vida pública!

Lo *Partit del socialisme oportunista* no pot menos de sernos altament simpálich.

No es un partit que nega, com altras brancas del socialisme: al contrari, ell se basa en afirmacions claras y categóricas.

La seva primera afirmació, es en favor de la República.

Tendeix, per lo tant, a treure a la classe obrera del retrahiment polítich, en que alguns voldrian mantenirla contra 'ls seus interessos.

Lo manifest encare diu més.

Lo nou partit se compromet a impulsar endavant tota situació liberal, fent tota mena d' esforços y de sacrificis pera mantenirla contra 'ls embats de la reacció, a fi de anar recabant lo major número de milloras possibles, en favor de la classe obrera.

Aquest es lo camí, y nosaltres nos felicitem de tot cor, que un gran núcleo de obrers l' hajan empres.

Demanan l' ajuda dels obrers de la inteligencia, y no duplém un moment que l' obtindrán, tant més quan en lo seu programa de reformas hi abundan las de caracter prácticich, que poden anarse convertint en realitats, mediant lo concurs de tots los homes de cor y amants desinteressats de las classes treballadoras.

Aquest any los reys nos preparan una sorpresa molt agradable.

¿Saben aquell viatge del Sr. Salmerón, aplassat tantas vegadas, a causa de retenirlo a Madrid los debats de la Junta del Cens?

Donchs se realisarà lo dia dels Reys.

Crech que tots los republicans lo dia dels Reys donarán una mostra de republicanisme, assistint a rebre com se mereix al ilustre ex-president de la primera República espanyola.

La presó del segon comandant de municipals Sr. Canut, posat al puesto que ocupava, pèls conservadors, ha produhit en l' opinió un deplorable efecte.

Y no obstant, ara tot just comensém.

De un cos que hauria de servir únicament per vigilar, y al qual fan servirlo per falsejar eleccions, esperinne totas las sorpresas.

No hi ha res que desmoralisi tan com lo mal exemple.

Als conservadors los cabrà la gloria de haverho perturbat tot.

CARTAS DE FORA.—La escena que vaig a contarlos passé a la iglesia de Artés L' arcalde, acompanyat de la seva senyora y de la senyora del secretari, entrá a missa matinal un diumenje del passat desembre, y trobant lo seu banch ocupat per tres subjectes, ab veu de tró 'ls digué que s' asessin desseguida. Los dos ho verificaren immediatament; no així 'l tercer per trobarse mitj baldat. Quan se disposava a alsarse, l' arcalde dihent:—«Soch autoritat», l' agafá y de la primera empena lo feu caure al passadís del mitj de la iglesia. Allí s' hauria quedat, si algunas personas compassivas no l' haguessen alsat, acompanyantio a seure a un grahó de la escala del cor. Aquí tenen un exemple de la caritat que practican los missaires.

LOS REYS.

Afirman los reys qu' ells son, si segueixen gobernant,

CONTRASENTIT.

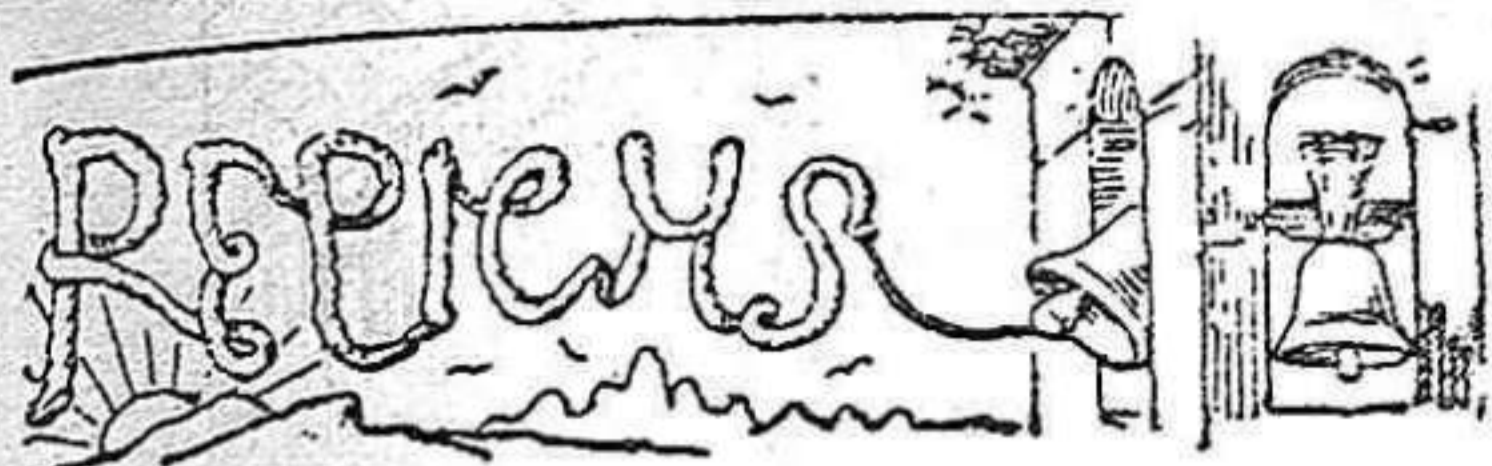

Mol'a gent lo vot retxassan, ab tot y que fentho aixis privan de treure la grossa al nostre pobre pais;

Y en cambi a la loteria acuden los caramots, produhint sa propia ruina y la desgracia de tots.

los únichs que salvarán lo nostre infortunat mon.
 Mes la historia clar nos dñu,
 y la historia está en lo cert,
 que casi á tots ells los pert lo seu poder excessiu.
 Si no saben dominarse
 ¿cóm dominants y reys son?
 ¿Cóm poden regir bñ 'l mon
 si ells no saben gobernarse?

V. TARRIDA.

NCARE falta un més per ferse las eleccions, y ja se sap qui será 'l president del nou Congrés.

Los conservadors ja s' ho tenen tot cunyat y pastat.

Lo nou president del Congrés ha de ser en Pidal.

Aixís demostra 'l mónstruo 'l gran amor que sent per la llibertat. Avants de las eleccions l'

amanyaga... Donéuli una majoria, y la llibertat y las conquistas democráticas anirán á caure dintre de la boina de 'n Pidal.

¡Ay del país liberal, si no treu lo Sant Cristo gros!

La Junta del Cens no ha trobat medi per anular las eleccions de diputats provincials de Barcelona.

Diu que no hi ha probas.

Ja ho saben. Un altra vegada será precis tallar las mans que fassan trampas y remétreles á la Junta del Cens ab una esquila que diga:

—«Aquí tenen un cistell de probas.»

¿Cóm s' explica que 'l Sr. González Solessio, que tantas simpatias s' havia captat á Barcelona la primera vegada que va governar la provincia, s' haja fet avuy tan impopular ab las garrotadas repartidas als obrers y ab lo sistema especial de fer eleccions?

¿Cóm s' explica? De una manera molt especial.

S' explica per alló que digué 'l poeta:

«Nunca segundas partes fueron buenas.»

Ja se sab de sempre: conservadors al poder, timbas en moviment.

Lo jutje de guardia de Madrid va donar aquest día una batuda, sorprenent á dos o tres circuls estirant l' orelleta al gat, ab tot lo salero.

Entre 'ls cassinos sorpresos se n' hi conta un del qual es president lo general Dabán, director de la Guardia-civil.

¡Vaja, que li dongan un ascens!

Un altre circul es politich y professa ideas acendradament monárquicas.

Los jugadors de aquest circul no han de tenir gens de por. Ells sempre podran dir:

—Som monárquichs en tanta de manera, que passem tot lo sant dia acariciant als quatre reys del joch de cartas.

¡Adiós poesia mística de la Terra Santa!

Ha sortit un negociant anglès que ab tota la flemma ha comprat l' hort de Getsemani, ab l' intent d' establirhi un gran hotel.

Allà ahont lo Redemptor del mon féu oració, podrá 'l viatjer saborejarhi los primors culinaries més sabrosos.

Y si l' anglès entén lo negoci, fins será capàs de servir olivas confitadas de l' hort mateix de Getsemani.

Las Corts han sigut disoltas.

Hi havia obligació de reunirias dintre de l' any. Aixís la Constitució ho ordena; aixís lo mateix Cánovas ho sostenia quan se picava las crestas ab en González Bravo.

Però sobre la constitució, hi ha la conveniencia; sobre la formalitat política, la conveniencia; sobre la rahó pública, la conveniencia sempre.

De aquesta feta en Cánovas deixa de ser un home públich per convertirse en un pare conveniencias.

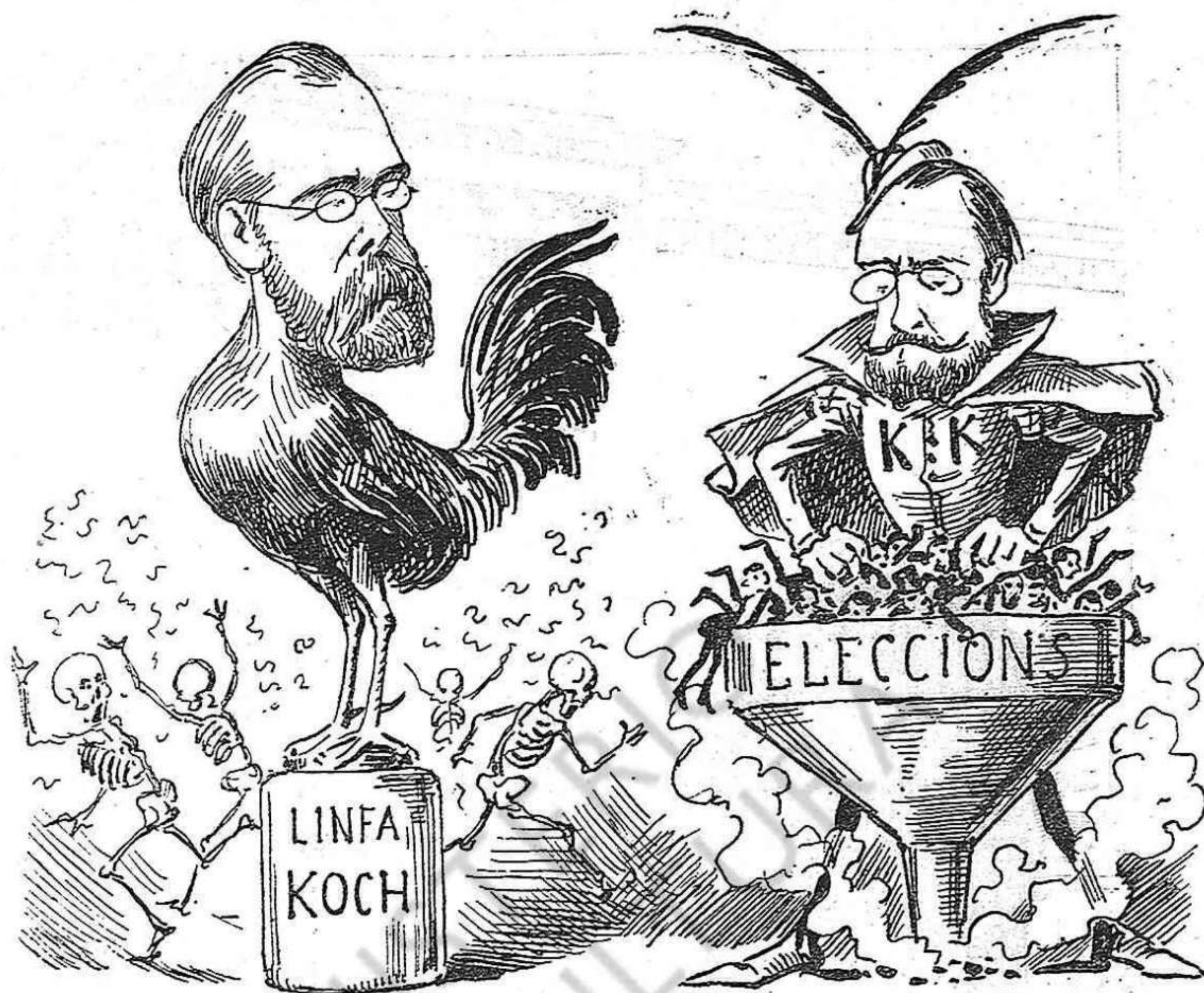
Llegeixo:

«Anoche conferenciaron largamente los Srs. González Solesio y Planas y Casals.»

«Créese la entrevista relacionada con la cuestión electoral.»

Me sembla que si comensa tan aviat á fer la pastara-

KOCH Y SILVELA.

Un que cura la tissis.

Un que 'ns farà torná' tisichs á tots.

da, lo pastel que no ha de ficarse al forn fins lo dia primer de febrer, ja será agre.

Se parla de que 'ls fusionistas barcelonins s' entenen perfectament ab los conservadors.

Ja ho veuen: cauhen del costat de la llibertat.

Ja sabia jo, que al veure 'ls creixents progresos del esperit republica, s' entregarian al dimoni, Pero en lloch d' entregarse al dimoni s' entregan als conservadors, lo qual es cent vegadas pitjor.

Uns versos divertits de un periódich neo:

«Y pues fuiste concebida sin pecado original, libradnos, Virgen Maria, del progreso liberal.»

La cosa no está prou bé. Los versos haurían de acabar aixís:

«libradnos Virgen, Maria, de tot neo carcamal.»

A un conservador que 's passejava per la Rambla, un periodista va sentirli la següent expresió:

—«S' assegura 'l càrrech de diputat per Barcelona al que depositi 25,000 pessetas, qual cantitat deura entregar al rebre l' acta.»

Los conservadors han cambiat de sistema. Ja no compren vots aislats per dos pessetas: pretereixen comprar actas falsificadas per 25,000.

Una noticia:

«Ha sigut trasladat á Madrid l' administrador de correus de Barcelona, Sr. Fernandez Duro.»

Ja ho veuen: un duro que teniam y 'i govern se l' emporta.

A LO INSERTAT EN L' ÚLTIM NÚMERO.

1. XARADA.—Ca-ta-ri-na.
2. ANAGRAMA.—Marcet-Mercat-Cremat.

3. TRENCA-CLOSCAS.—Lo castell dels tres dragóns.
4. ROMBO.—

C
 P E T
 P O R R O
 C E R V E L L O
 T R E N A
 O L L A
 O

5. GEROGLIFICH.—Entre Barcelona y Moncada quatre estacions.

Han endavinat las 5 solucions los ciutadans Soldat Ras, P. Miróns y Un Gallardo; 4. Pau Figa y Tururut; 3. N. A. B., Pere Brescas y Salamero; 2. Un candidat y 1 no més, M. A. U., Un Sabater y Reinaldo.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciudadans Nassari Pum, F. Torres, Berto'do, J. Barrera, Sadir, J. Viñas, M. Alegre y P., Xalo del Born, Pascual, Principiant en la maleria y Salagassas:—Lo que 'ns envian aquesta senmana no fa per casa.

Ciudadans F. Ciriach, R. Giné (a) Llagosta, A. C. y Barretina, R. Agla F., L. P. Rez, J. Resar, Mayet, Mr. Eugin y Pep Caixal:—Insertarem alguna cosa de lo que 'ns remeten.

Ciudadana Xanigots: Los versos son una mica desballestats: los trenca-closcas van bé.—Ch. Condorcet: Las composicions las trobem una mica extranyas.—Aguileta: Las de vosté son regulars.—J. Giné (a) hereu de casa: Ni lo de la senmana passada, ni lo de la present nos fa 'l pés.—J. Cap. Gracias per la noticia: en la poesia dedicada al eminent Fontova hi voldriam una mica més d' elevacio.—A. Cortina: Lo mateix li diném respecte á la que 'ns envia.—J. Carbonell: La composició esta plena de rimas repetidas y de assonancias.—R. Bruna: L' idea es molt vella.—D. Piera: L' article té alguns tochs una mica massa naturalistas.—J. Soler F.: Dels dibuixos pot aprofitarse l' idea.—P. P. T.: Queda complascut.—J. Alamalliv: Refassi 'l sonet: l' idea v, no aixís la forma. De lo demes aprofitarem alguna cosa.—R. Puig y R. (Viladecans): La poesia demostra la hondat del seu cor; pero als lectors en general no 's interessaria.—J. de Ma'e y G.: L' article fins com innocentada es manso.—Ll. Salvador: Va bé.—Peper del Vendrell: Adverteixi que l' estribillo de la composició no consona ab cap vers Aprofitarem alguna cantarella.—E. Sunyé y Lopez: L' assumpto resulta extrany, y per extrany no 'ns agrada.—Morell B. Xinxola: Es fluixet.—J. Mont: En la xarada hi falta alguna cosa que fassa referencia a la silaba primera; de manera que 'l que vulga interpretar-la, per torsa s' ha de quedar a las foscas.—Telesforo Pegadella: En la poesia hi ha poca facilitat, y ademés l' idea epigramatica del final ja s' ha dit molt.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21

¡JA HA SORTIT! y ESTÁ PRÓXIM Á AGOTARSE LA 2.ª EDICIÓ DE
L' ALMANACH DE LA CAMPANA DE GRACIA

Escrit pels més reputats autors catalans, é ilustrat profusament pels distingits dibuixants MOLINÉ, MESTRES, FOIX, LABARTA, VAZQUEZ, MIRÓ y ab magníficas cromo-litografias per LABIELLE.

LO PREU COM SEMPRE: 12 RALETS!

¡Cuitin! ¡Cuitin á comprarlo, si no 's volen quedar senza

LA SABATA AL BALCÓ (per N. VAZQUEZ)

No cal fiarse de las apariencias: tot lo que 'ls reys poden portar son objectes de fra.